

Szembeszélben

A GKI Gazdaságkutató Zrt.-nek az Erste Bank együttműködésével készült előrejelzése szerint a gazdasági fejlődés külső feltételei lényegesen romlanak, a belpolitikai helyzet bizonytalan, ugyanakkor a gazdasági helyzet, főleg az egyensúly, ha szerényen is, de javul.

A világgazdaságot sújtó energia-, nyersanyag- illetve mezőgazdasági ársokk ugyan 2008 őszére a lassuló világgazdasági növekedés és a jó agrártermés hatására veszített erejéből, de az árszint tartósan magas. Viszont az amerikai jelzálogpiacról kiindult pénzügyi válság a korábban feltételezettnél mélyebb, kiterjedtebb és elhúzódóbb. A kormányok és jegybankok lépései arra valószínűleg elegendők, hogy a pánikot csillapítsák, de az így keletkezett nagy összegű többletkiadás a következő évek adóprogramjaiban és inflációjában meg kell, hogy jelenjen. Mindez recessziós veszélyt okoz az EU-ban is, nyilvánvalóan rontva a magyar gazdasági fejlődés lehetőségeit.

2008 első kilenc hónapjában az államháztartási hiány a GDP 2,7%-át, az éves előirányzat 70,8%-át tette ki (tavaly 88,2%-át). A kormány által év közben csökkentett, a GDP 3,8%-át kitevő deficitcél teljesülése reális, sőt még alacsonyabb is lehet. Az áruforgalmi egyenleg I. félévi aktívuma a romló világpiacon konjunktúra, a hazai beruházási és fogyasztói kereslet emelkedése következtében eltűnik. A külső finanszírozási igény 4,9 milliárd euróra (a GDP 4,4%-ára) csökken.

II. félévben – főleg az agrárszektorban, valamint a 2007-ben visszaesett ágazatok stabilizálódásának (az alacsony bázisnak) köszönhetően – 3,5% körüli, ezzel az év egészében 2,7%-os GDP-növekedés várható. A növekedés korábbi húzóereje, az ipari export üteme májustól zuhan. Míg az első négy hónapban átlagosan több mint 12%-kal emelkedett a kivitel volumene, az azt követő három hónapban már csak 0,8%-kal. A kivitelben – részben a már alacsonyabb bázis miatt – a nyári mélypont után némi javulás várható, az élelmiszeriparban megjelenik a jó termés hatása. Az építőipar a II. félévben – elsősorban a nagyon alacsony bázis miatt – élénkül, de az év egészében így is 2% körüli visszaesés valószínű. Az agrárium viszont szárnyal, a mezőgazdasági GDP az év egészében 25%-kal nő. A kiskereskedelmi forgalomban a reálkeresetek emelkedésével párhuzamosan némi élénkülés, de az év egészében inkább csak pozitív stagnálás várható. A fogyasztás az év egészében 1% körül emelkedik. A beruházások stagnálnak. Az EU forrásokból megvalósuló fejlesztések idén még nem képesek dinamizálni a beruházási piacot.

Az infláció 2008-ban lassan csökken (augusztusban 6,5% volt). Az év utolsó hónapjaiban azonban – főleg a magas élelmiszerárak bázisba kerülésével – az árindex viszonylag gyors esése valószínű, az év végén 5,5% körüli, éves átlagban 6,5%-os infláció várható. 2008 őszén a monetáris politika még várhatóan nem csökkenti az alapkamatot. A költségvetés elfogadása (vagy legalábbis azt valószínűsítő belpolitikai fejlemények) esetén, az infláció lassulása nyomán, az év vége felé viszont megkezdődik az óvatos kamatmérés.

Az év végére 7,6% körüli munkanélküliség várható, s a foglalkoztatottak száma éves átlagban kb. 1%-kal elmarad a tavalyitól. A reálkeresetek az I. félévben 0,5%-kal emelkedtek. Az év egészében a reálkeresetek kb. 1%-os emelkedése, a versenyszférában 1,7%-os növekedés, a közszférában stagnálás valószínű.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság 2008. évi folyamatairól

	2006.	2007.	2008. I-VII. hó	2008. előrejelzés
1. A GDP volumenindexe (%)	104,1	101,1	101,9*	102,7
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	110,1	108,1	103,6**	104,5
3. Nemzetgazdasági beruházások indexe (összehasonlító áron, %)	93,8	101,5	96,7*	100
4. Az építési-szerelési tevékenység indexe (összehasonlító áron, %)	98,4	85,9	89,1	98
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	104,4	97,0	98,2	100
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	116,6	115,7	110,9**	110
7. A behozatal változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	113,9	111,9	109,8**	109
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	-2,0	-0,3	0,0	0
9. A folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	-6,2	-5,4	-2,6*	-4,9
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	264,3	251,3	249,3***	245
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	2034	1291	731,0***	1000
12. A bruttó átlagkereset indexe	108,1	108,2	108,1	108,5
13. Fogyasztói árindex	103,9	108,0	106,8**	106,5
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	106,5	107,4	106,5**	105,5
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	7,5	7,7	7,5****	7,5

* 2008. I. félév

** 2008. I-VIII. hó

*** 2008. I-IX. hó

**** 2008. június-augusztus

A tényadatok forrása: KSH, MNB, PM